

29. september 2020

LANDMAND FORVANDLEDE 12 HEKTAR AGER TIL OVERDREV

Minkavler Peter Hindbo valgte i 2018 at omlægge 12 ha agerjord til natur på Asbølgaard ved Lejrskov. Her to år senere er konklusionen klar: Det har kostet mange kræfter, men det har været det hele værd.

Dorthe Aaboer
Biolog, Kolding Kommune

[Link til video](#)

Af Pernille Pennington & Christian Rathcke Tegllund

- De 12 ha har altid været besværlige at dyrke. Marken er meget kuperet, har våde pletter og er både sandet og leret. Og da jorden ligger op ad et overdrev og § 3-beskyttet natur, lå ideen om at lægge marken om til natur lige for, forklarer minkavler Peter Hindbo, Asbølgaard ved Lejrskov.

I 2018 valgte Peter Hindbo at omlægge 12 ha agerjord til natur. Her to år senere er konklusionen klar: Det har kostet mange kræfter, men det har været det hele værd.

Hindbos idé om at udtage landbrugsjord til varig natur langs det eksisterende naturområde anbefales af biodiversitetsforskere, da ekstensive naturområder som overdrev er en mangelvare i det danske landskab. Derfor kan udtagning af de mest besværlige og dårligste dyrkningsjorde være med til at skabe større sammenhængende naturområder, samtidig med at det reducerer randpåvirkningen fra de dyrkede marker.

Peter Hindbo indsendte sin ansøgning til Naturfonden i februar 2018, og i foråret 2019 gik han i gang med anlægsarbejdet. Undervejs har han hele tiden haft fokus på at drive projektet frem, uanset om tingene gled glat, eller der var bump på vejen.

Den Danske Naturfond har dækket Peter Hindøs udgifter til permanent udtagning af omdriftsjord til natur. Eneste anden finansieringskilde til udtagning af jord er p.t. en national ordning inden for visse naturtyper i Natura 2000-områder. Der er i 2020 afsat 8 mio. kr. til ekstensivering og tinglysning af arealer til varig natur

Kommunen var med

I første omgang ville Peter rejse skov på arealet for at fremme naturen, men da han kontaktede kommunen nåede de sammen frem til en anden plan.

- Da jeg kontaktede kommunen første gang, var min plan egentlig at plante skov. Men vi blev sammen enige om at anlægge et overdrev i stedet, da det ville være bedre for biodiversiteten i området. Samarbejdet gik rigtig godt, og da jeg senere skulle søge om tilladelse til at grave vandhuller i lavninger på marken, gik det også let, fortæller Peter Hindbo.

Pengene skulle findes

For Peter Hindbo var det vigtigt, at han var dækket ind økonomisk. Da han skrev ansøgningen til Naturfonden, kontaktede han en biolog i Kolding Kommune for at finde ud af, hvad han kunne kræve i erstatning for de 12 ha, han tog ud af drift.

- Biologen anbefalede mig at sætte erstatningskravet til 60.000 kr. pr. ha. Jeg syntes ikke, det var meget, men projektet var så spændende, at jeg blev ved med at spørge rundt. Jeg fik til sidst kontakt til Heidi Buur Holbeck, som er Naturchef på Seges. Her fik jeg f.eks. hjælp til at få et overblik over tilskudsmuligheder. Det hjalp på økonomien i projektet, forklarer Peter Hindbo.

Museet skal kontaktes

Da arealet som det første led i omdannelsen skulle reolpløjes, kom Museum Sønderjylland med på råd, inden gravkørerne gik i gang. Det lokale museum skal altid spørges, inden der reolpløjes, så de kan undersøge marken for fortidsminder.

- Museet fandt en 1.000 år gammel boplads, og det betød, at det trak noget ud, før museet gav tilladelse til, at reolpløjningen kunne gå i gang, fortæller Peter Hindbo.

Natur og landbrug

Peter Hindbo er overbevist om, at landmænd fremadrettet kommer til at tænke natur og biodiversitet meget mere ind i deres landbrugsproduktion.

-Fremover bliver det en del af landbrugets "license to exist" at omlægge en del af markarealet til natur. Men det

skal ske ad frivillighedens vej, fastslår Peter Hindbo

Det frivillige element kan måske blive en udfordring, men Peter Hindbo kan kun opfordre andre til at gøre, hvad han selv kastede sig ud i, selvom det kostede en hovedpine eller to.

- Sidste år da vi havde reolpløjet det hele, lignede det jo et ørkenlandskab, og jeg havde virkelig ikke forventet, at der ville komme så mange planter, som der er kommet allerede her i år ét. Så jeg er ovenud tilfreds, siger han og fortsætter:

- Det areal, vi her prøver at udvikle, ligger jo klods op af nogle andre naturarealer. Derfor synes jeg virkelig det er rart, at vi har kunnet lave et stort sammenhængende område, hvor biodiversiteten kan få lov til at udfolde sig. Så den klare opfordring er da, at man skal kontakte Seges og få lavet et Naturtjek på sin ejendom. På den måde får du nogle kyndige folk ud, som kan hjælpe dig med at vurdere, hvad der giver mest mening for dig og naturen i dit specifikke område, siger Peter Hindbo.

Fakta: Formålet med at reolpløje

Reolpløjning er et af de greb, man kan ty til, når agerjord skal omlægges til natur. Der pløjes i 60-80 cm's dybde, så den næringsrige overjord med højt næringsindhold, bliver gravet ned, og den gamle, mere næringsfattige jord, kommer til at ligge øverst. Næringsfattig jord skaber gode forhold for de arter, der f.eks. findes på overdrev, og dermed får de et tiltrængt forspring.

Fire gyldne regler, når du vil udvikle god natur

- Udvælg et areal med potentiale, f.eks. en råstofgrav, ekstensive græsmarker, brakmarker, juletræsplan-tager – dvs. arealer med næringsfattig jord, som også er den dårligste dyrkningsjord.
- Vælg arealer, der ligger op til eksisterende natur.
- Genopret de naturlige processer på arealet, helst via græsning og samhegning med omkringliggende natur.
- Vær tålmodig – det tager tid at genoprette naturen.

Andre sites

SEGES in English (<http://en.seges.dk/>)

LandbrugsInfo

(<https://www.landbrugsinfo.dk/Sider/Startside.aspx>)

Landmand.dk (<https://www.landmand.dk/>)

svineproduktion.dk (<http://svineproduktion.dk/>)

Netbutikken (<http://netbutikken.seges.dk/>)

**Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
SEGES**

Agro Food Park 15

8200 Aarhus N

Landmand forvandlede 12 hektar ager til overdrev

T: +45 8740 5000

E: info@seges.dk (mailto:info@seges.dk?subject=Kontakt til SEGES)

[Kontakt os \(/da-dk/om-seges/kontakt\)](#)

[Firmaoplysninger \(/da-dk/om-seges/rmaoplysninger\)](#)

[Cookie og privatlivspolitik \(https://lf.dk/privatlivspolitik\)](https://lf.dk/privatlivspolitik)

[Vilkår og betingelser \(/da-dk/vilkaar-og-betingelser\)](#)